

5746 Sayılı kanun kapsamında tasarım merkezi tarafından yürütülen tasarım projelerinin devamı niteliğindeki ilk madde ve malzeme harcamalarının indirimi

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-125[KV-22-35]-106775
Tarih	18.05.2023

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-17192610-125[KV-22-35]-106775

18.05.2023

Konu : 5746 Sayılı kanun kapsamında tasarım merkezi tarafından yürütülen tasarım projelerinin devamı niteliğindeki ilk madde ve malzeme harcamalarının indirimi

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin tetkikinden,

- Tasarım merkezi belgesine sahip olan şirketinizin, tasarım merkezinde gerçekleştirilmiş olunan tasarım faaliyeti ile ilgili 5746 Sayılı Kanuna uygun olarak destek ve teşviklerden yararlandığı,

- Şirketiniz tarafından bu kapsamda üretilen nihai ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek için üretimde kullanılan ilk madde ve malzemelerin bir kısmının tasarım merkezi fiziki sınırları dışında projelerin numune üretimi, test deney çalışmaları ve laboratuvar aşamalarında kullanıldığı,

- Kumaşlar için tasarlanan her desenin ve renklerinin numune üretimi yapılarak deseninin üretilebilirliğinin doğrulanıp firmanızda yapılan denemelere ilave olarak fabrika dışında deneme işlemlerinin yaptırıldığı,

- Üretilen numunelerin nihai özelliklerin doğrulanması amacıyla firma içi ve firma dışındaki laboratuvarlarda testlere (yıkama, çekme, güç tutuşurluk, gramaj ölçümü, ışık haslığı vb.) tabi tutulduğu,

- Tasarım merkezi projeleri kapsamında gerçekleştirilen yeni ürün çalışmalarında; nihai ürünün oluşturulması aşamasında ürünlerin kullanılabilirliğinin ölçülmesi ve tasarımda gerektiği taktirde iyileştirme/revizyonlar yapılabilmesi adına test edilmesi gerektiği,

- "*Nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar Ar-Ge faaliyeti kapsamındadır...*" ifadesinin aynı zamanda tasarım faaliyeti içinde geçerli olup olmadığı ve bu kapsamdaki söz konusu harcamaların tasarım indirimine konu ediliş edilmeyeceği

hususlarında tereddüt hasıl olduğundan Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "(1) Ar-Ge ve tasarım indirimi: Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, konu hakkında yayımlanan 6 seri no.lu 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinin;

- "Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinin kapsamı" başlıklı 3 üncü maddesinde;"...(6) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge faaliyeti, esas itibarıyla denemelerin son bulunduğu, ilk üretimin yapıldığı aşamada sona erer. Ar-Ge projesi neticesinde elde edilen ürünün pazarlanabilir aşamaya geldiği andan itibaren Ar-Ge projesi bitmiş sayılır. Bu tarihten sonra yapılan harcamalar Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilmez. Ancak, tamamlanan bir proje sonucunda elde edilen ürünün geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar, yeni Ar-Ge projesi olarak değerlendirilir.

(7) Nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar Ar-Ge faaliyeti kapsamındadır. Ancak, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalarla, ürünün tanıtılması amacıyla üretilip dağıtılan numuneler için yapılan harcamalar da Ar-Ge faaliyeti kapsamı dışındadır."

- "Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalar" başlıklı 4 üncü maddesinde, "(1) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetleri kapsamında yapılan ve Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalar aşağıda yer almaktadır.

a) İlk madde ve malzeme giderleri: Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortismanına tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderler bu kapsamdadır. Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınacaktır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir. Buna göre, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde fiilen sarf edilmeyen ilk madde ve malzemelere ilişkin giderlerin Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün değildir.

...

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler: Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar ve analiz hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemeleri kapsar. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.

..."

- "Ar-Ge ve tasarım indirimi uygulama esasları" başlıklı 5 inci maddesinde, "...(2) Ar-Ge merkezlerinde yapılan bir harcamanın Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında; tasarım merkezlerinde yapılan bir harcamanın indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın münhasıran tasarım faaliyeti kapsamında yapılmış olması esastır.

..."

açıklamaları yer almıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar tasarım faaliyeti kapsamında olduğundan, tasarım merkezi fiziki sınırları dışında gerçekleştirilen ilk madde ve malzeme harcamalarından tasarım faaliyetinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetlerin tasarım indirimine konu edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan projelerin numune üretimi, test/deney çalışmaları ve laboratuvar aşamalarında ürün reçetelerinin oluşturulmasına yönelik harcamaların tasarım indirimine konu edilmesi mümkün bulunmakta olup, test hizmetinin farklı firmalardan alınması durumunda dışarıdan sağlanan hizmet kapsamındaki bu harcamaların proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemeyeceği tabidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026